

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2025. № 8.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.8.3>

УДК 351:658.155

Т. С. Яровой,

*д. держ. упр., доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування, ЗВО «Університет трансформації майбутнього», м. Чернігів
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7266-3829>*

О. М. Чемодуров,

к. е. н., докторант кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування, Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-3583-5196>

В. Р. Купчак,

д. е. н., професор, професор кафедри управління та адміністрування, Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту Західноукраїнського національного університету, м. Івано-Франківськ

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-0231-5308>

РЕТРОСПЕКТИВА МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ПОЛІТИКОЮ У БУДІВНИЦТВІ

T. Yarovoi,

Doctor of Science in Public Administration, Associate Professor, Professor of the Department of Public Management and Administration, Higher Education Institution «University of Transformation of the Future»

O. Chemodurov,

PhD in Economics, Doctoral candidate of the Department of National Security, Public Management and Administration, Zhytomyr Polytechnic State University

V. Kupchak,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Management and Administration Ivano-Frankivsk Education and Research Institute of Management, West Ukrainian National University

RETROSPECTIVE OF THE MECHANISMS OF STATE ADMINISTRATION OF INVESTMENT POLICY IN CONSTRUCTION

Стаття присвячена дослідженню ретроспективи становлення та еволюції механізмів державного управління інвестиційною політикою у сфері будівництва України в період з 1991 по 2013 рік. У роботі обґрунтовано значення інвестиційної політики як одного з ключових інструментів формування сталого економічного розвитку та соціальної стабільності, а також охарактеризовано її вплив на трансформаційні процеси в будівельній галузі у контексті переходу до ринкових відносин. Виявлено основні етапи розвитку механізмів державного управління інвестиційною політикою в будівельному секторі України: початковий період законодавчого становлення у 1990-х роках, поступову інституційну реорганізацію на початку 2000-х, а також спроби запровадження сучасних фінансово-економічних інструментів у другій половині 2000-х. Акцентовано увагу на ключових викликах, що супроводжували цей процес, серед яких – фрагментарність нормативного регулювання, обмеженість бюджетних ресурсів, слабка міжвідомча координація, корупційні ризики та недостатній рівень довіри інвесторів до державних інституцій. Проаналізовано нормативно-правову базу, що визначала умови реалізації державної інвестиційної політики у сфері будівництва, зокрема Закон України «Про інвестиційну діяльність», закони про містобудівну діяльність, архітектурну політику, а також державні цільові програми житлового і інфраструктурного будівництва. Розглянуто роль державних та місцевих органів влади, спеціалізованих агентств, фондів і регуляторних інституцій у формуванні інституційного середовища інвестування. Оцінено динаміку запровадження механізмів державно-приватного партнерства, податкових пільг, іпотечного кредитування та інвестиційних субсидій як елементів стратегічної модернізації державного управління. Висвітлено перспективи подальшого розвитку інвестиційної політики в будівництві на основі виявленого історичного досвіду, акцентовано на необхідності створення цілісної системи управління, що поєднує законодавчу стабільність, інституційну узгодженість і прозорі процедури реалізації будівельних проєктів. Аргументовано важливість наукового

осмислення попередніх практик для формування нової управлінської парадигми, зорієнтованої на ефективну мобілізацію інвестиційних ресурсів у період повоєнного відновлення та сталого розвитку.

The article is devoted to the study of the retrospective of the formation and evolution of mechanisms of state management of investment policy in the construction sector of Ukraine in the period from 1991 to 2013. The paper substantiates the importance of investment policy as one of the key instruments for the formation of sustainable economic development and social stability, and describes its impact on the transformation processes in the construction industry in the context of transition to market relations. The main stages of development of the mechanisms of state management of investment policy in the construction sector of Ukraine are identified: the initial period of legislative formation in the 1990s, gradual institutional reorganization in the early 2000s, as well as attempts to introduce modern financial and economic instruments in the second half of the 2000s. The author focuses on the key challenges that accompanied this process, including fragmented regulatory framework, limited budgetary resources, weak interagency coordination, corruption risks, and insufficient investor confidence in state institutions. The author analyses the legal framework that defines the conditions for the implementation of the state investment policy in the construction sector, including the Law of Ukraine 'On Investment Activity', laws on urban development, architectural policy, and state targeted programs for housing and infrastructure construction. The role of state and local authorities, specialized agencies, funds and regulatory institutions in shaping the institutional environment for investment is considered. The dynamics of the introduction of public-private partnership mechanisms, tax incentives, mortgage lending and investment subsidies as elements of the strategic modernization of public administration are assessed. The prospects for further development of investment policy in construction are highlighted on the basis of the identified historical experience, and the need to create an integrated management system that combines legislative stability, institutional coherence and transparent procedures for the

implementation of construction projects is emphasized. The importance of scientific understanding of previous practices for the formation of a new management paradigm focused on the effective mobilization of investment resources in the period of post-war recovery and sustainable development is argued.

Ключові слова: державне управління, інвестиційна політика, будівництво, механізми управління, інституційне середовище, стратегічне планування, регіональний розвиток, інноваційна політика, органи виконавчої влади, організаційно-правові механізми, управлінські рішення, публічне адміністрування, інвестиційне середовище, державна інвестиційна політика, науково-методичні підходи, реалізація інвестиційних проєктів, європейський досвід, механізми стимулювання інвестицій, інфраструктурні проєкти, система управління будівництвом, модернізація будівельної галузі.

Keywords: public administration, investment policy, construction, management mechanisms, institutional environment, strategic planning, regional development, innovation policy, executive authorities, organizational and legal mechanisms, management decisions, public administration, investment environment, state investment policy, scientific and methodological approaches, implementation of investment projects, European experience, investment incentive mechanisms, infrastructure projects, construction management system, modernization of buildings.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Актуальність проблеми дослідження зумовлена визначальною роллю будівельної галузі у формуванні соціально-економічного потенціалу держави, адже саме від якісної інфраструктури, доступного житла та ефективного використання ресурсів залежить конкурентоспроможність країни на світовій арені. З початком незалежності України постало гостре питання перегляду застарілих підходів до управління інвестиційними процесами у будівництві, оскільки радянська система

жорсткого планування не відповідала ринковим реаліям і спричинила низку організаційних, нормативно-правових та інституційних колізій.

В даних умовах ретроспективний аналіз механізмів державної політики щодо залучення капіталу у будівельну сферу набуває особливої значущості, оскільки дозволяє виявити першопричини нинішніх проблем, відслідкувати логіку еволюції законодавчих норм, а також оцінити вплив економічних і політичних чинників на результативність державних рішень. З огляду на високу капіталоємність та багатогранність будівельних проєктів, ефективне державне управління інвестиційною політикою стає ключем до збалансованого розвитку інфраструктури, підвищення життєвого рівня населення і зміцнення економічної стабільності країни. Крім того, врахування досвіду перших років незалежності та наступних етапів поступу дозволяє сформуванати надійні теоретичні й практичні орієнтири для вдосконалення управлінських інструментів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз свідчить про зростання наукового інтересу до проблематики інвестиційної політики як інструменту державного управління, зокрема у контексті модернізації інфраструктури та відновлення економіки. У працях українських дослідників (Жаліло Я. А., Базилюк Я. Б., Коломієць О. О., Бойчук Р. П., Крючкова І. В., Богданенко А., Пшенична В. П., Прокопчук О. А., Непомнящий О. М., Шостак С. М., Мезенцев К.) розглядаються питання нормативно-правового регулювання інвестиційної діяльності, функціонування державних інститутів та впливу макроекономічної ситуації на інвестиційний клімат. Окремі дослідження присвячені аналізу форм і механізмів державно-приватного партнерства в будівельній сфері, однак недостатньо уваги приділено саме ретроспективному аналізу еволюції управлінських механізмів у період незалежності України до початку системних реформ.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є здійснення ретроспективного аналізу механізмів державного управління інвестиційною політикою у сфері будівництва в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Незалежність України, проголошена у 1991 році, стала одним із найважливіших переломних моментів в історії державотворення, що водночас зумовило формування якісно нових соціально-економічних підходів і відповідну трансформацію інститутів управління, в тому числі й сфери інвестиційної політики, яка є обов'язковим та життєво-важливим компонентом економічного розвитку. Від перших років після розпаду Радянського Союзу постало завдання якнайшвидшої перебудови централізованої командно-адміністративної системи у більш відкриту, гнучку і ринково орієнтовану форму управління інвестиціями, при цьому зберігаючи можливість держави впливати на стратегічні пріоритети, стимулювати розвиток житлово-комунальної та промислової інфраструктури, а також намагатися мінімізувати кризові явища, що супроводжували перший період незалежності.

Україна перебувала у складній ситуації гіперінфляції, зниження обсягів промислового виробництва, нестачі бюджетних коштів та повної відсутності звичних ринкових механізмів, які б могли забезпечити стабільний і прогнозований інвестиційний потік у будівельну галузь. Одночасно вимагалось створення законодавчої бази, що регламентувала б можливості залучення як внутрішніх, так і іноземних інвесторів у сферу капітального будівництва, оскільки країна потребувала не лише збереження наявного житлового та виробничого фонду, а й розвитку нових проєктів у промисловості, інфраструктурі та соціальній сфері [1]. Саме в такому контексті почала формуватися державна політика, спрямована на регулювання інвестиційних процесів у будівництві, причому на перший план виходили питання створення законодавчих норм, визначення відповідальних державних органів і вироблення механізмів контролю за освоєнням коштів, а також забезпечення базових гарантій для інвесторів, без яких будь-яка інвестиційна діяльність у новоутвореній країні була б надзвичайно ризикованою й нестійкою. Варто зазначити, що перші кроки у напрямку правового регулювання інвестицій були зроблені вже на самому початку 1990-х років, коли Верховна Рада України ухвалила кілька ключових нормативно-правових актів, покликаних закласти

засади для формування національного інвестиційного ринку та визначити межі й можливості державного впливу. Зокрема, важливою віхою став Закон України «Про інвестиційну діяльність» 1991 року [2], в якому було закладено базові поняття інвестицій, інвестора, об'єкта інвестицій, а також визначено основні принципи, на яких мала ґрунтуватися інвестиційна політика. Метою закону було створити умови для поєднання ринкових механізмів і державного регулювання, визнавав право приватної, колективної та державної форм власності і захист інвесторів від неправомірного втручання з боку державних органів. Проте практична реалізація положень цього закону була ускладнена загальною економічною кризою, що посилилася на початку 1990-х, зокрема високою інфляцією 1993 року, відсутністю розвиненої інфраструктури фондового ринку й послабленим банківським сектором, який не міг забезпечити належне кредитне та фінансове супроводження будівельних проектів.

Водночас слід враховувати, що в перші роки незалежності почали формуватися органи, які частково переймали на себе регулюючі функції, раніше притаманні радянській системі Держплану та Держбуду, проте вже з урахуванням нових ринкових реалій. Змінювалися назви, структура й повноваження цих державних інституцій: створювалися міністерства, комітети та комісії, відповідальні за будівництво, архітектуру, реформу житлово-комунального господарства, а також інвестиційно-інноваційну політику в більш широкому сенсі. Проте через недостатню координацію та відсутність чітко виписаних функціональних обов'язків багато хто з цих нових органів або дублював повноваження інших, або ж не мав реальних важелів впливу. Як наслідок, інвестори, що прагнули працювати у будівництві, стиралися з різноплановими бюрократичними бар'єрами, невизначеністю щодо процедури отримання дозвільної документації, а також із соціально-політичними ризиками перехідного періоду [3]. Дані зміни позначалися на стані житлового та інфраструктурного будівництва, обсяги якого падали, а недобудовані об'єкти часом ставали символом важкої економічної ситуації в країні.

З плином часу, особливо у другій половині 1990-х, законодавча база почала набувати більшої системності, хоча процес був поступовим і нерідко суперечливим. Ухвалювалися закони, що закладали підвалини для регулювання містобудівної діяльності, визначали принципи державного контролю за якістю будівництва, містили положення щодо дозвільних процедур, а також закони, спрямовані на підтримку державних цільових програм, які мали на меті розв'язання найбільш нагальних питань, зокрема зведення соціального житла та оновлення стратегічної інфраструктури [4]. Однак законодавчі ініціативи не завжди підтверджувалися наявністю достатніх бюджетних коштів для реалізації задуманих програм, що врешті призводило до загального зниження інтересу інвесторів, котрі, навпаки, очікували прозорих правил гри, фінансових гарантій і хоч якоїсь стабільності.

Починаючи з рубежу 2000-х років, коли ситуація з макроекономічною стабілізацією в Україні почала покращуватися, державне управління інвестиційною політикою у будівництві зазнало більш помітної трансформації, що виражалось у спробах уряду впровадити системні програми і залучити приватний капітал до масштабних проєктів. Одним із ключових моментів цього періоду стало реформування структури міністерств та відомств, що відало питаннями будівництва і регіонального розвитку, а також активізація діяльності місцевих органів влади, які отримали більше можливостей для самостійного визначення пріоритетів інвестування. З'явилися й певні фінансові інструменти підтримки житлового будівництва, наприклад, через іпотечні механізми і запровадження державних гарантій для будівельних проєктів, де передбачалася соціальна складова (зведення доступного житла, реконструкція важливих соціальних об'єктів) [5]. Посилилася увага до механізмів державно-приватного партнерства, що дозволяли покладати значну частку ризиків на приватного інвестора, водночас залишаючи за державою важливі регуляторні функції та гарантуючи певний рівень фінансово-правового захисту для обох сторін.

Законодавчі ініціативи, що стосувалися інвестиційної діяльності, одночасно намагалися зменшити бюрократичні перепони. Із 2000 року почали

впроваджуватися зміни в дозвільній системі містобудування. Прийнятий Закон «Про регулювання містобудівної діяльності» [6] метою якого було впорядкувати процедури узгодження, встановити чіткі вимоги до містобудівної документації та зобов'язати органи місцевого самоврядування розробляти генеральні плани населених пунктів, урахувавши перспективи залучення інвестицій у будівництво нових житлових і промислових зон. Утім, на практиці механізми його втілення не завжди працювали прозоро, оскільки в багатьох регіонах чиновники та бізнес-структури перебували у тісному зв'язку, що призводило до непрозорого виділення землі, маніпулювання цільовим призначенням ділянок, штучного затягування або, навпаки, прискорення дозвільних процедур залежно від особистих інтересів. Переломним моментом для подальшого коригування механізмів державного управління в сфері будівництва став частковий макроекономічний підйом і зростання внутрішнього споживчого попиту у середині 2000-х. На той період часу в Україні значно активізувався ринок нерухомості: ціни на житло почали різко підвищуватися, а розвинуті регіони, перш за все Київ та великі обласні центри, стали приваблювати значні капітальні вкладення у житлове й комерційне будівництво. Держава в таких умовах намагалася адаптувати свою інвестиційну політику, зокрема, зосереджуючись на регулюванні іпотечного ринку, діяльності забудовників та посередників, а також запроваджуючи механізми пайової участі, коли забудовники мали перераховувати певні кошти або передавати у власність громаді частину збудованого житла на соціальні чи інші пріоритетні цілі [7]. Механізми декларували намір збалансувати комерційний інтерес із суспільними потребами, проте нерідко оберталися ще більшим підвищенням вартості житла й можливими корупційними оборудками, коли остаточний розподіл ресурсів відбувався без належної прозорості й контролю.

Саме на тлі пожвавлення житлового будівництва, хоч і за участі приватних капіталовкладень, держава отримала досвід пристосування управлінських функцій до ринкових умов і певною мірою систематизувала роль органів місцевого самоврядування у вирішенні питань містобудівної політики

та інвестицій, що закріплювалося низкою нормативних актів на центральному й регіональному рівнях. Науковці, аналізуючи даний період, наголошують на частковому успіху, проте вказують і на істотні прогалини в законодавстві, пов'язані з недосконалою системою судового захисту прав інвесторів, нестабільністю податкових правил та недостатнім врахуванням інтересів дрібних інвесторів і населення. У контексті інвестиційних процесів не можна оминати увагою й питання залучення іноземного капіталу, з яким у 1990–2000-х пов'язували великі сподівання на оновлення матеріально-технічної бази та підвищення загальної якості проєктів у будівництві. Однак значний приплив іноземних інвестицій так і не був реалізований настільки, як того очікували, через складну геополітичну ситуацію, недовіру західних інвесторів до регуляторної системи України, а також через високі ризики, пов'язані з прозорістю угод і недієздатністю судового захисту. Втім, деякі міжнародні компанії все ж почали працювати з великими українськими забудовниками, залучаючи кошти та експертизу, що дало змогу в окремих випадках продемонструвати позитивний приклад і відповідні стандарти якості [8]. Особливо це було помітно у будівництві торговельно-розважальних центрів, офісних споруд міжнародного класу, а також у зведенні логістичних і складських комплексів, де рентабельність і швидкі строки окупності давали певну гарантію для інвестора. Важливою тенденцією у механізмах державного управління будівництвом у 2000-х стало й поступове посилення ролі регіонів і місцевих громад. Певна децентралізація, що розпочалася, хоч і не була формалізована масштабно, проте сприяла зміщенню центру ухвалення рішень у різноманітних забудовних проєктах на місцевий рівень. Місцева влада отримувала певний простір для маневру щодо розроблення стратегічних планів розвитку територій, залучення інвестицій у пріоритетні для конкретного міста чи області сфери, запровадження програм підтримки ЖКГ та реконструкції міського простору. Не можна оминати увагою і запровадження Генеральної схеми планування території України, про яке було багато сказано у державних стратегіях на початку 2000-х років. Документ мав стати фундаментом для

системного й комплексного розгляду питань забудови, використання земельних ресурсів, розвитку промислових і транспортних вузлів, а також для інтеграції України у ширші європейські та світові інфраструктурні проекти. В теорії така Генеральна схема мала вивести на якісно новий рівень не лише механізми державного управління, а й регіональну і муніципальну складову, оскільки давала б довгострокове бачення перспектив кожного регіону [9]. Практика свідчить про недостатню реалізацію положень цього документа, частково через слабе фінансове забезпечення, частково через політичну кон'юнктуру, коли стратегії часто змінювалися зі зміною уряду, а також через низку методологічних та організаційних проблем.

Серед інших аспектів державного управління слід згадати й запровадження податкових інструментів, які певною мірою мали стимулювати залучення інвестицій у будівництво, зокрема податкові пільги, інвестиційний податковий кредит і можливість залучення коштів через облігації підприємств. У теорії такі інструменти могли стати вагомим важелем для великих будівельних компаній, зацікавлених у зниженні собівартості проєктів і прискоренні повернення інвестицій. Однак на практиці вони наштовхувалися на складні регуляторні процедури та необхідність узгоджень на багатьох рівнях, зокрема з фіскальними органами, що часто призводило до додаткових витрат часу і можливих корупційних ризиків. Водночас повільний розвиток фондового ринку та обмежена довіра населення до механізмів колективного інвестування не дозволяли розгорнутися масштабним схемам залучення роздрібного інвестора у будівельні проєкти, як це відбувається у розвинених країнах. Паралельно з усім цим, у період з 2005 по 2013 рік на державному рівні тривала робота над вдосконаленням містобудівного законодавства, що включало систематизацію будівельних норм і стандартів, а також визначення прозоріших підходів до видачі дозвільних документів у сфері будівництва. Було прийнято низку змін до законодавчих актів про регулювання містобудівної діяльності й архітектурну діяльність, які, зокрема, скорочували кількість інстанцій, через які потрібно було проходити, і встановлювали жорсткіші вимоги до проєктної

документації [10]. Дедалі частіше акцент робився на необхідності гармонізувати українські норми із міжнародними, особливо у контексті європейських стандартів з енергоефективності та екологічної безпеки будівництва.

Разом із тим, держава намагалася формувати й певні орієнтири в галузі інноваційного будівництва, запроваджуючи розрізнені програми, що заохочували впровадження сучасних технологій, екологічно безпечних матеріалів, систем енергозбереження. Особливо наголошувалося на перспективності впровадження енергоефективних будівель, що могло б зменшити залежність від імпорту енергоносіїв і покращити екологічну ситуацію. Однак реальні заходи державної підтримки таких ініціатив переважно обмежувалися пілотними проектами або ж були частково профінансовані міжнародними донорами та банками розвитку. Значний прорив у цьому напрямку, який спостерігався у багатьох країнах Центрально-Східної Європи, що успішніше інтегрувалися до європейського економічного простору, в Україні так і не відбувся у повному обсязі.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Проведене дослідження засвідчило, що механізми державного управління інвестиційною політикою у сфері будівництва в період становлення незалежної України зазнавали поступової трансформації – від фрагментарних і кризових моделей початку 1990-х до більш систематизованих форм регулювання на початку 2000-х. Визначальними для цього процесу стали, з одного боку, політична та економічна нестабільність, а з іншого – спроби формування інституційної та правової бази, що дозволила б інтегрувати приватні інвестиції у реалізацію стратегічно важливих будівельних проектів. Державна політика поступово еволюціонувала від прямого адміністративного впливу до опосередкованого регулювання через податкові, правові та програмні інструменти. Перспективи подальших досліджень пов'язані, насамперед, із потребою глибшого порівняльного аналізу національного досвіду та міжнародних практик управління інвестиційною політикою в будівництві,

зокрема у країнах Центрально-Східної Європи, що пройшли схожий шлях трансформації. Доцільно зосередити увагу на вивченні ефективності сучасних механізмів державно-приватного партнерства, цифровізації управлінських процедур у будівництві, а також на розробці адаптивної моделі інвестиційного управління, яка враховуватиме як специфіку постсоціалістичного середовища, так і новітні виклики, пов'язані з відновленням країни в умовах збройної агресії, енергетичної трансформації та глобальних змін ринку капіталу.

Література

1. Жаліло Я. А., Базилук Я. Б., Коломієць О. О. та ін. Тридцять років незалежності України: соціально-економічні підсумки та стратегічні візії майбутнього. *Аналітична доповідь*. Київ: НІСД, 2021. 324 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-01/analit_dop_30rokiv.pdf
2. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1991, № 47, ст.646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
3. Бойчук Р. П. Форми, методи та інструменти державного регулювання інвестиційної діяльності. *Право та інноваційне суспільство*. 2016. № 2. С. 9-17. URL: <https://apir.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/Voichuk7.pdf>
4. Крючкова І. В. Теоретико-методологічні аспекти державного регулювання інвестиційної політики як важливого фактора економічного зростання. *Вісн. Хмельниц. нац. ун-ту*. 2010. № 1, т. 2. С. 298-301. URL: https://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2010_1_2/pdf/298-301.pdf
5. Богданенко, А. (2019). Державна інвестиційна політика в системі факторів економічного розвитку України. *Публічне урядування*, (2 (17)), 15-25. URL: <https://doi.org/10.32689/2617-2224-2019-17-2-15-25>
6. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2011, № 34, ст.343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
7. Пшенична В. П. Особливості формування та розвитку механізму реалізації державної інвестиційної політики в Україні. *Економіка та держава*. 2010. № 6. С. 59-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2010_6_19.

8. Прокопчук О. А. Іноземні інвестиції в економіку України: тенденції та перспективи. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2013. № 1 (3). С. 200-206. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2013_1_3_29.

9. Непомнящий О. М., Шостак С. М. Сутність та зміст механізмів державного управління інвестиційною політикою у будівництві. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 5. С. 49-52. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=5970&i=9>

10. Мезенцев К. Тренди розвитку міських поселень в Україні: стійкі та вразливі міста. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2013. № 1 (61). С. 31-36. URL: <https://visnyk-geo.knu.ua/wp-content/uploads/2016/04/10-61.pdf>.

References

1. Zhalilo, Ya.A. Bazilyuk, Ya.B. and Kolomiets, O.O. (2021), *Trydtsiat rokiv nezalezhnosti Ukrainy: sotsialno-ekonomichni pidsumky ta stratehichni vizii maibutnoho. Analitychna dopovid'* [Thirty years of Ukraine's independence: Socio-economic results and strategic future visions. Analytical report], NISD, Kyiv, Ukraine, available at: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-01/analit_dop_30rokiv.pdf (Accessed 15 July 2025).

2. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "On Investment Activity", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (Accessed 15 July 2025).

3. Boichuk, R.P. (2016), "Forms, methods and instruments of state regulation of investment activity", *Pravo ta innovatsiine suspilstvo*, vol. (2), pp. 9-17, available at: <https://apir.org.ua/wp-content/uploads/2016/12/Boichuk7.pdf> (Accessed 15 July 2025).

4. Kryuchkova, I.V. (2010), "Theoretical and methodological aspects of state regulation of investment policy as an important factor of economic growth", *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 2, pp. 298-301, available at: https://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2010_1_2/pdf/298-301.pdf (Accessed 15 July 2025).

5. Bohdanenko, A. (2019), "State investment policy in the system of factors of economic development of Ukraine", *Publichne uriaduvannia*, vol. (2(17)), pp. 15-25. <https://doi.org/10.32689/2617-2224-2019-17-2-15-25>

6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2011). The Law of Ukraine “On Regulation of Urban Planning Activity”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text> (Accessed 15 July 2025).
7. Pshenychna, V.P. (2010), “Features of the formation and development of the mechanism for implementing state investment policy in Ukraine”, *Ekonomika ta derzhava*, vol. (6), pp. 59-61, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2010_6_19 (Accessed 15 July 2025).
8. Prokopchuk, O.A. (2013), “Foreign investments in the economy of Ukraine: trends and prospects”, *Zbirnyk naukovykh prats Tavriiskoho derzhavnoho ahrotekhnolohichnoho universytetu (ekonomichni nauky)*, vol. (1(3)), pp. 200–206, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znptdau_2013_1_3_29 (Accessed 15 July 2025).
9. Nepomnyashchyy, O. and Shostak, S. (2018), “The essence and content of the mechanisms of public administration by the investment policy in construction”, *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 5, pp. 49-52, available at: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=5970&i=9> (Accessed 15 July 2025).
10. Mezentsev, K. (2013), “Trends in the development of urban settlements in Ukraine: sustainable and vulnerable cities”, *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Heohrafiia*, vol. (1(61)), pp. 31-36, available at: <https://visnyk-geo.knu.ua/wp-content/uploads/2016/04/10-61.pdf> (Accessed 15 July 2025).

Стаття надійшла до редакції 24.07.2025 р.